ARCHETYPAL FEMALE PROTOTYPES IN SEBASTIAN A. CORN'S HEALER. EFFIGIES OF THE AMAZON

Alexandra Ruscanu

PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi

Abstract: The image of femininity has become a subject of great interest for new directions of research, being the main concern of feminist literary studies. From the very beginning, science-fiction literature has promoted the female character as being degraded, inferior to males, devoid of essence, objectified, and so on, and with rather physical qualities (best illustrated in the cinematic arts). However, there is also an atypical role for the universal pattern of female character construction: the Amazon Woman. With a well-rooted origin in Greek mythology, the Amazon Woman represents a strong, independent, brutal, and cruel female character against the male species. Although it seems a reassessment of the woman's status to that of a man's, she is mostly interpreted as the "male woman", lacking femininity, and insensitive. Sebastian A. Corn emphasizes this feminine hypostasis in his novel Vindecătorul. *Thus, the present work follows the peculiarities of the construction of the Amazon Woman character in this Romanian novel and correlates it to gender stereotypes and its representation in mythology.*

Keywords: Amazon Woman, prototype, feminism, science fiction, Romanian literature

Introducere

Lumea preistorică preia forma unei surse infinite de fascinație și mister, luând amploare și ca subiect în domeniul literaturii. Dacă în perioada modernă intelectualul reprezintă un centru maxim de interes datorită complexității interioare și conflictelor intrinseci pe care acesta le prezintă, acum se poate observa o reorientare, omul rudimentar intrând în atenția scriitorilor. Interesul sporit pentru spațiul liminar ar putea fi justificat de similitudinea omului primitiv arhetipal și imaginea eroilor din legendele reputate. Acesta este toposul pe care Sebastian A. Corn îl edifică în paginile din Vindecătorul, o ucronie reinterpretată, o istorie contrafactuală.

Sebastian A. Corn, pseudonimul literar al medicului chirurg Florin Chirculescu, ne intrigă tocmai prin această simbioză a literaturii cu domeniul medical, plasată într-un cadru *science fiction*. Observa și Mircea Opriță faptul că „povestirile lui Sebastian A. Corn experimentează într-un compartiment al senzaționalului care n-a fost niciodată străin anticipației, cu mențiunea că invenția sa se angajează pe acest traseu cu mai mult curaj decât în cazul altora. Rezultatul este o evoluție la limita extravaganțelor literare, unde figurările șocante ale unor idei SF pot trece, pentru cititorul ingenuu, ca și pentru criticul nerăbdător, drept un joc dezinvolt, fără alt scop decât testarea unor performanțe generice"[1].

Tot Mircea Opriță îi schițează în linii mari un portret autorului: „Sebastian A. Corn este un autor inteligent, cu simțul umorului necomplexat de regulile clasice ale dezvoltării unui subiect. În consecință, substanța prozelor sale are o mobilitate remarcabilă ce nu ține totuși de tratamentul superficial"[2].

[1] Mircea Opriță, *Istoria anticipației românești. Un capitol de istorie literară*, Editura Feed Back, Iași, 2007, p. 345.
[2] *Ibidem*, p. 346.

Vindecătorul ne prezintă călătoria protagonistului Krog, personaj care întruchipează eroul arhetipal al lumii preistorice. Călătoria sa își revendică drept scop diseminarea importanței cruciale a cuvintelor, comunicarea la acel moment aflându-se într-o stare embrionară, aceasta realizându-se, probabil, prin telepatie. Iminența unui pericol major îl determină pe vraciul tribului, Vindecătorul Moru, să îl proclame pe Krog „Mesia al cuvintelor". La îndemnul lui Moru, Krog își începea misiunea de a anunța toate triburile de importanța și puterea cuvântului, în încercarea de a constitui limba *nostratică* sau limba-mamă, o limbă vorbită și înțeleasă de toți oamenii. Lumea în care ne situăm este una incipientă, *in statu nascendi*, cuvintele abia începând să se formeze – cu ajutorul lui Moru în primă fază, iar mai apoi de către Krog. Romanul este prefațat de o scurtă pledoarie a autorului, o introducere a cititorului în universul care îl așteaptă, în care ne este amintită o teorie a unui lingvistic danez, Holger Pederson, care propune în 1903 ideea unei limbi unice, limba *nostratică*. Premisa de la care pornește eroul nostru este că avem nevoie de o limbă comună, universală, pentru a putea comunica toți, astfel încât, în cazul unei catastrofe, să existe posibilitatea de a disemina informația și de a fi toți pregătiți pentru a face față situației. Ne amintim în acest punct și de un episod biblic, Turnul Babel, conform căruia a existat cândva o limbă comună tuturor. Orășenii din Babel au decis să ridice un turn atât de înalt, încât să poată ajunge cu ușurință la Cer, la zeii în care credeau. Mâhnirea lui Dumnezei s-a revărsat peste aceștia, fragmentând limba universală.

Odată cu lărgirea orizontului exterior, se realizează și extinderea celui interior al personajului protagonist. Krog pornește în această misiune drept un ins naiv și inocent, cu un vocabular destul de sporit, însă insuficient. În cele din urmă, avem un Krog matur, aflat la senectute și, desigur, cu un bagaj lingvistic demn de statutul său social și spiritual totodată. Foarte bine remarcă și Florin Pîntea faptul că, „într-o inversare a dictonului care spune că limitele limbajului meu sînt limitele lumii mele, protagonistul extinde pe tot parcursul romanului limitele lumii sale și în același timp limitele limbajului său"[3].

În finele poveștii observăm inițiativa unui nou pas în evoluția societății, anume apariția scrisului: „M-am uitat la semnele alea și am văzut că sunt tare bune, chiar dacă nu aduceau deloc nici cu Krog, nici cu Enkim. Numai că eu eram atât de bătrân, încât am lăsat în seama pruncilor să se joace și să scrijelească semne în țărână. Și, câte zile am mai avut, m-am tot uitat la ei cum s-au îndemnat unul pe altul să scrijelească semne pentru cuvinte"[4].

Romanul nu se centrează doar pe ipostaza eroului și misiunea acestuia, ci prezintă universul primitiv și societatea de la acel moment. Pe parcursul călătoriei, sunt inserate pasaje descriptive în care autorul reliefează exoticul specific, un tablou *étranger* și admirabil, ilustrativ pentru lumea prealabilă tehnologizării, de la începuturi. Ne este transpusă o realitate – geografică și socială – arhaică într-un roman SF. Acest fapt a creat destulă vâlvă în rândul criticilor literari, unii dintre ei atribuindu-i concomitent eticheta de roman *mainstream* și de *roman SF* (precum Paul Cernat), alții contestându-i categoria SF. Cătălin Sturza, spre exemplu, scrie un articol în revista Cultura intitulat „Ciclotronul de vorbe", pe care îl amintește și Bianca Burța-Cernat în *Observatorul cultural*, în care argumentează vehement că Vindecătorul nu este, și nu ar putea fi, sub nicio formă un roman SF, justificând că substratul mitologic este rudimentar, peisagistica nu aparține lumii fantastice și sancționând lipsa de magie și vrajă"[5].

[3]Pîntea, Florin, *SF și fantasy românesc. Sebastian A. Corn*, articol de pe blogul personal: https://sites.google.com/site/florinpitea/indexr-html/sf-si-fantasy-romanesc/sebastian-a-corn, accesat: 05.12.2023.

[4] Sebastian A. Corn, *Vindecătorul*, Editura Cartea Românească, București, 2008, p. 374.

[5]Burța-Cernat, Bianca, „Poveste despre cuvinte și lucruri" în *Observator cultural*, disponibil online: https://www.observatorcultural.ro/articol/poveste-despre-cuvinte-si-lucruri-2/?fbclid=IwAR2uFjeza6qLSzDISfTVgzCjriOn81S4m2SIejSPvZ5Gt8Q18Wot1oOHK_4, accesat: 05.12.2023.

Încadrarea într-un anumit gen literar generează o polemică ce merită, cu siguranță, atenția noastră. Integrarea operei în sfera literaturii fantastice este, după cum am văzut, un fapt irefutabil. Printre cei mai reputați teoreticieni ai genului fantastic se numără și Tzvetan Todorov, care, în studiul său dedicat literaturii fantastice, amintește în treacăt de categoria operelor SF, atribuind irevocabil, și imperativ, textelor circumscrise implicația unor tehnologii care depășesc realitatea științifică contemporană. Sigur că din această perspectivă, Vindecătorul lui Sebastian A. Corn nu ar putea fi luat în considerare decât ca text fantastic, elementul supranatural fiind constituit exclusiv din metamorfozarea limbajului articulat în cel telepatic. Totuși, Roger Caillois conferă textului science-fiction un alt criteriu de validitate. Potrivit lui Caillois, ceea ce depășește starea actuală a științei și devine incomprehensibil ființei umane este încadrabil genului SF. Astfel, romanul lui Sebastian A. Corn ne apare drept un roman science-fiction veritabil.

Romanul lui Sebastian A. Corn nu este doar un roman al cuvintelor, ci și unul cu o miză extrem de importantă: conflictul dintre lumi. Tematismul operei este, însă, ambivalent. După cum am văzut până în acest punct, *Vindecătorul* este totodată și un roman al cuvintelor, limbajul reprezentând esența întregii cărți. Mihai Iovănel recunoaște în Ideologiile literaturii în postcomunismul românesc faptul că una dintre temele principale ale romanului lui Sebastian A. Corn, întâlnită și în romanul Să mă tai cu tăișul bisturiului tău, scrise Josephine, este chiar tema „virusării cu rădăcini magice a limbajului”[6].

Ne vom concentra atenția asupra unui personaj intrigant, cu o pondere semnificativă în romanul lui Sebastian A. Corn: *amazoana*. Personajul feminin, în opera lui Corn, suferă modificări drastice, comparativ cu reprezentările femeii din alte texte literare.

Imaginea amazoanei

Imaginea feminității configurată de literatura *science-fiction* nu a reprezentat dintotdeauna situarea femeii pe o poziție favorabilă, obiectivarea și sexualizarea sa devenind practici comune și alarmant de popularizate în rândul scriitorilor de literatură SF, corporalitatea fiindu-i instrumentalizată în scopul ademenirii unui public cât mai numeros. Dintr-o perspectivă generală, consemnăm și un raport inegal de putere în relația femeie-bărbat, contextualizările determinându-i poziționarea pe trepte inferioare personajului masculin.

Reluăm sistematizarea caracterologică realizată de Mircea Naidin a personajului feminin din literatura secolului al XX-lea, care consemnează patru prototipuri, printre care: 1. Fecioara timidă, victima aflată la ananghie pe care eroul o salvează, femeia lipsită de orice putere; 2. Prototipul amazoanei sadice și neiertătoare, situație care, deși pare la prima vedere flatantă pentru femeie, o pune, în continuare, pe o treaptă inferioară personajului masculin erou; 3. Copila din vecini apetisantă, ipostază ce obiectivizează și sexualizează intens femeia; respectiv 4. Savanta defeminizată și supraponderală, bătrână și frustrată, despre care acesta afirmă că „atunci când, totuși, i se recunosc capacitățile științifice, femeii i se răpește feminitatea”[7]. Autorul reliefează condiția subjugată a personajului feminin, aflat în majoritatea cazurilor într-un raport de inegalitate cu personajul masculin, cu un accent vădit pe sexualitatea sa. Amazoana ar putea părea o ipostază fericită dacă ne-am lăsa conduși de aparențele superficiale, prin puterea și tăria oferite de absența sensibilității, însă inclusiv de această dată, femeia este privită ca fiind inferioară bărbatului.

Sebastian A. Corn ne propune în *Vindecătorul* o nouă imagine asupra amazoanei care propulsează femeia într-un raport de egalitate. Un reper semnificativ pe harta parcursului protagonistului Krog este întâlnirea cu tribul de amazoane, femei independente care nu doar că eludează întrutotul rolul bărbatului în societatea edificată, dar propun și o funcție de conducere inedită, echivalentă Vindecătorului masculin, anume Vindecătoarea. Astfel, prin prezenta

[6] Mihai Iovănel, *Istoria literaturii române contemporane. 1990-2020*, Editura Polirom, Iași, 2021, p. 170.
[7] Mircea Naidin, *Enciclopedia SF. Nașterea literaturii Science Fiction*, vol. I, Editura Tritonic, București, 2014, p. 93.

lucrare ne propunem să profilăm un nou prototip arhetipal feminin, pe baza imagologiei propuse de Sebastian A. Corn.

Aș reda acum din *Dicționarul de simboluri* al lui Chevalier și al lui Gheerbrand, un scurt pasaj despre amazoane: „Amazoanele sunt războinice care se cârmuiesc singure, care nu se însoțesc decât cu străini și care nu-și păstrează decât fiicele, pe fiii lor orbindu-i sau mutilându-i. În mitologia greacă, amazoanele simbolizează femeile care ucid bărbații: ele vor să se substituie bărbatului, să rivalizeze cu el înfruntându-l, în loc să-l compenseze... Această rivalitate secătuiește forța esențială caracteristică femeii, calitatea ei de amantă și de mamă, tandrețea ei sufletească”[8].

Aflăm de la Adriana Babeți, din eseul său intitulat *Amazoanele. O poveste*, că imaginea amazoanei apare destul de târziu în literatura, cultura și mitologia românească, primul care scrie despre acestea fiind Dimitrie Cantemir, secolul al XVII-lea deci. Totuși, în literatura universală, se înregistrează apariții încă de la *Iliada* lui Homer, Strabon, Herodot. Ne apare foarte interesantă, în acest punct, analiza etimologică: *mazos* în greacă înseamnă ,,sân”, ,,fără sân” în sens figurat. În acest sens, istoricul roman Marcus Junianus consemna că amazoanele erau atât de dedicate luptei, încât sânul drept le era extirpat prin cauterizare, pentru că le incomoda la mânuirea armelor. O altă abordare este aceea cum că „amazoane” provine de la termenul iranian sau persan „ha-mazan” sau „hamazakaran”, care înseamnă „a face război”. Astfel, amazoanele au fost receptate drept un trib de femei războinice neînfricate, care cutreierau o vastă zonă din jurul Mării Negre, cunoscută sub numele de Sciția. Din biografia mitică a amazoanelor mai reținem că acestea sunt descendentele zeului războiului, Ares, spiritul belicos fiind o componentă ineluctabilă a identității lor. Și Adriana Babeți notează următoare: „Ares vorbește voalat despre subterana agresivă din noi, freamătul destrămător al părții de thanatos din noi. Acest frison al distrugerii îl însămânțează zeul în clocotitorul sânge al fiicelor sale, amazoanele, femei însetate de luptă, înfiorate de voluptatea morții”[9].

Literatura *science-fiction* preia această ipostază a femeii, însă, cum am menționat și anterior, deși la o primă vedere pare o imagine măgulitoare, femeii îi este răpită feminitatea. Deși apreciem conferirea puterii, a curajului de a-și asuma o poziție fermă față de societatea puternic ancorată în mentalitățile ancestrale patriarhale, observăm că pentru a se realiza un echilibru între femeie și bărbat, este necesară masculinizarea femeii. Amazoana devine astfel femeia-bărbat, și nicidecum femeia și atât. Inclusiv Homer folosea adesea termenul „bărbatele” pentru a le descrie. Misoginismul, devenit o constantă în reprezentările feminine din literatura SF, se reflectă inclusiv la Sebastian A. Corn, însă, în acest caz, acesta se manifestă ca o reacție de frondă la adresa superiorității amazoniene, așa cum este ea conturată de mitologia greacă: „Oameni? Nici pomeneală! De jur împrejur erau numai femei, numai și numai femei”[10], ori „Sunt femeie, deci sunt Vindecătoare, nu Vindecător. *Oamenii* sunt Vindecători”[11]. Se face distincția clară între femeie și om ca fiind două entități complet diferite, suprimându-i femeii nu doar supremația clădită de mitologia veche. De fapt, tendința de a diviza femeia de om se remarcă și atunci când protagonistul discută despre femeile din propriul sat:

„ – Păi, da. Ce credeai? Oamenii sunt și ei frumoși.

– Credeam că doar femeile sunt frumoase.”[12]

Raportându-ne la coordonată erotică, știm din mitologia greacă faptul că bărbații nu sunt admiși în societatea amazoanelor. Și Adriana Babeți ne spune că „ele apar mai degrabă ca niște fecioare frigide, stil Artemis. Sau, deoarece sunt niște barbare, au o sexualitate sălbatică,

[8] Jean Chevalier, Alain Gheerbrant (coord.), *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Traducere de Micaela Slăvescu *et. comp*., Editura Polirom, Iași, 2009, p. 68.
[9] Adriana Babeți, *Amazoanele. O poveste*, Editura Polirom, Iași, 2013, p. 41.
[10] Sebastian A. Corn, *op. cit.*, p. 62.
[11] *Ibidem*, p. 70.
[12] *Ibidem*, p. 11.

devoratoare, imagine care persistă în timp. Minunate povești de dragoste între o amazoană și, de obicei, potrivnicul ei, se țes începând din Renaștere. Dar mai toate se termină tragic”[13]. Aceeași reacție ofensivă o întâlnim și în *Vindecătorul*, atunci când Krog și camaradul său de drum, Enkim, naufragiază în apropierea tribului și sunt găsiți de acestea. Atunci când se dorea perpetuarea speciei umane, se deplasau anual la un popor învecinat. Dacă nou-născuții erau de sex bărbătesc, aceștia erau trimiși la tribul care a ajutat la procreare, în timp ce fetele erau crescute după obiceiurile amazoanelor și inițiate în agricultură și antrenate în vânătoare și în arta războiului. Astfel, putem observa cum relațiile afective dintre femeie și bărbat se rezumau strict la necesitățile reproducătoare. Vedem cum și în *Vindecătorul*, bărbații sunt eludați complet din societatea edificată de amazoane, aceștia neavând permisiunea conducătoarei de a rămâne prea mult timp, iar singurele momente de tandrețe au ca scop încercările sexuale de fecundare. Observația lui Krog este edificatoare în acest sens: „Cică din cauza unor rătăciți ca noi, neamul lor nu se stinsese niciodată”[14]. Este o remarcă ce subliniază, încă o dată, ataraxia sentimentală a amazoanei, incapacitatea de a genera emoții pentru un bărbat, practic o disfuncție a acestora. Totuși, una dintre membrele tribului, Runa, încalcă normele și se îndrăgostește de Enkim. Știe că este inadmisibilă pentru trib conviețuirea cu un bărbat, așa că fuge și se alătură în călătoria celor doi. Este, de fapt, unul dintre punctele narative în care autorul distruge convențiile de reprezentare a amazoanelor și propune o nouă perspectivă asupra acesteia: femeia insensibilă, disfuncțională, este „reparată” prin atribuirea capacității afective.

Sebastian A. Corn completează profilul amazoanei, apreciindu-i cunoștințele sporite și sacre pe care le posedă: „auzisem eu că femeile astea știu tot felul de lucruri neștiute”. Amazoanele sunt privite drept cunoscătoare a marilor taine, ele fiind catalogate drept purtătoare de misticism și de mitic: „Neamul femeilor [...] am auzit despre ele de la bătrânii noștri, dar nu credeam că sunt atât de aproape de pământul nostru”[15].

Spiritul temerar, războinic și logistica impecabilă a Vindecătoarei rămân nealterate. Cutezanța și tăria se reflectă cel mai bine în povestea salvării lui Krog și Enkim de către Runa, amazoana fugară care le demonstrează bărbaților că femeia este capabilă de forța fizică și de bravură. Calitățile de lider ale Vindecătoarei reies în momentul în care tribul de femei pornește în căutarea fugarei și, implicit, a celor doi complici. Strategiile aplicate subliniază irevocabil competența femeii conducătoare, folosindu-se de natură ca de un adevărat aliat: „Vinas știe și ea de apa care duce la Marea cea mare și vrea să ne taie calea”[16].

În incipitul romanului, ne întâmpină o altă figură feminină, Siloa, o femeie extrem de atrăgătoare pentru tribul său, ce pare a se apropia excesiv de mult de ipostaza femeii-mamă: „Siloa nu era decât una care încă nu era mamă. Una care încă nu era mamă și pe care noi, toți oamenii de pe pământul nostru, am fi dorit s-o facem mama pruncilor noștri. Toți am fi vrut asta”[17]. Imaginea femeii-mamă este recurentă în literatura română, în special ca o repercusiune a regimului totalitar comunist, care a dominat și a influențat drastic percepția noastră asupra literaturii. S-a promovat intens în această perioadă imaginea femeii în ipostaza de mamă. Relevanța femeii pentru societate s-a redus la acest rol, fiind exclusă din activitățile sociale de alt tip. Interesant este cum, în *Vindecătorul*, statutul de mamă este condiționat de frumusețea femeii. În acest sens, avem două puncte esențiale în receptarea femeii-Siloa: punctul A. Siloa cea frumoasă și tânără care îndeplinește „condițiile” devenirii mamei pentru absolut orice

[13] Simona Chițan, interviu cu Adriana Babeți, „Scriitoare Adriana Babeți: «Amazoanele se dădeau în vânt după amor»” în Revista *Cultura*, 7 martie 2014, disponibil online: https://adevarul.ro/cultura/carti/scriitoarea-adriana-babetiamazoanele-dadeau-in-vant-dupa-amor-1_5319b0cc0d133766a8b02494/index.html, accesat: 05.12.2023.
[14] Sebastian A. Corn, *op. cit.*, p. 68.
[15] Sebastian A. Corn, *op. cit.*, p. 68.
[16] *Ibidem*, p. 69.
[17] *Ibidem*, p. 8.

individ locuitor al pământului; punctul B. Siloa cea bătrână și urâțică, pe care Krog o găsește la întoarcerea în sat și nu îi mai trezește același interes.

Conchidem pentru moment că *Vindecătorul* lui Sebastian A. Corn preia prototipul arhetipal feminin al amazoanei și îl reconfigurează. Deși există puncte ce intră în dezacord cu preceptele feminismului și le putem eticheta, pe bună dreptate, drept misoginie, nu putem să nu apreciem contribuția unei noi amazoane în literatura noastră.

Concluzii

Personajul a ocupat dintotdeauna un rol important în concretizarea atmosferei narațiunii, astfel încât, într-un cadru *science fiction*, actanții suferă și ei modificări. Alterările nu sunt datorate doar restricțiilor genului, ci și contextului socio-politic, așa cum am remarcat în cazul personajului feminin. Aceasta trece prin câteva etape de reprezentare, aflate într-un raport direct cu realitatea fizică. Astfel, primele texte literare ne înfățișează alteritatea feminină într-o manieră decorativă, ornamentală. Aceasta ocupă un rol secundar (atunci când ocupă un rol), a cărei menirea aceea de a potența virilitatea personajului masculin. Treptat, accentul este pus din ce în ce mai mult pe sexualizarea ei, corporalitatea fiindu-i instrumentalizată în vederea obținerii unui număr cât mai mare de cititori. Coperțile revistelor mai vechi o dovedesc. O altă constantă în șabloanele personajului feminin este reprezentat de stereotipii ca modalități imagologice. Cinematografia preia aceste constructe și le vitalizează sub forma unor personaje senzuale, atrăgătoare pentru public. Se mizează pe idealurile absolute ale feminității, imposibile de atins, niște valori sociale care obligă femeia la o remodelare corporală și comportamentală. Am regăsit și prototipul amazoanei discreditat, în acest sens, ca urmare a emancipării sale, a eludării complete a bărbatului din societățile edificate, a independenței și nesupunerii în fața sistemelor patriarhale.

La Sebastian A. Corn regăsim această reprezentare a femeii, care răspândește frică prin autoritatea și autosuficiența sa. Chiar și așa, identificăm suficiente pasaje în care feminitatea este considerată drept o ființă distinctivă față de om, aluzii departe de a fi subtile. Modelul amazoanei propus în *Vindecătorul* respectă în mare parte clișeele de reprezentare a amazoanei, așa cum este ea configurată de mitologia greacă. Totuși, nu putem să nu remarcăm prezența unui personaj feminin din a cărui componență este neglijată coordonată sexuală, alături de particularitățile de construcție a personajului.

Pentru a rezuma întreaga lucrare în câteva cuvinte, observăm cum reprezentările feminității s-au modificat semnificativ în literatura *science fiction*, mai ales odată cu schimbarea statutului social al femeii. Astfel, realitatea istorică devine un factor major în transpunerea femeii în literatură și alte arte. Cu toate acestea, există consecvență în modelul de portretizare al personajelor feminine, cu accente diferite de la diferiți autori. Sexualizarea și obiectivarea corpului feminin au devenit preferințe în rândul scriitorilor SF, precum și încorporarea stereotipurilor și clișeelor. Chiar și așa, există opere care înregistrează aspecte unice ale caracterului feminin, ilustrându-le drept identități autonome și dominante.

BIBLIOGRAPHY

Bibliografie primară

Corn, Sebastian A., *Vindecătorul*, Editura Cartea Românească, București, 2008.

Bibliografie critică

Adriana Babeți, *Amazoanele. O poveste*, Editura Polirom, Iași, 2013.

Badea-Gheracostea, Cătălin, *Alternative critice*, Ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Ștef Millennium Books, Satu Mare, 2010.

Bozzetto, Roger, *Genul science-fiction*, Traducere de Livia Iacob, Ediție îngrijită de Lucia-Alexandra Tudor, Institutul European, Iași, 2010.

Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain (coord.), *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Traducere de Micaela Slăvescu *et. comp*., Editura Polirom, Iași, 2009.

Gheo, Radu Pavel, *Despre science fiction*, Editura Tritonic, București, 2007.

Gregori, Ilina, *Povestirea fantastică. „singura literatură esențială”*, Editura DU Style, 1996.

Naidin, Mircea, *Enciclopedia SF. Nașterea literaturii Science Fiction*, vol. I, Editura Tritonic, București, 2014.

Mihai Iovănel, *Istoria literaturii române contemporane. 1990-2020*, Editura Polirom, Iași, 2021.

Opriță, Mircea, *Istoria anticipației românești. Un capitol de istorie literară*, Editura Feed Back, Iași, 2007.

Webografie

Burța-Cernat, Bianca, „Poveste despre cuvinte și lucruri” în Observator cultural, disponibil online: https://www.observatorcultural.ro/articol/poveste-despre-cuvinte-si-lucruri-2/?fbclid=IwAR2uFjeza6qLSzDISfTVgzCjriOn81S4m2SIejSPvZ5Gt8Q18Wot1oOHK_4, accesat: 05.12.2023.

Cernt, Paul, https://agenda.liternet.ro/articol/6803/Comunicat-de-presa/Sebastian-A-Corn-lanseaza-Vindecatorul.html?fbclid=IwAR1m6d5kphawzNjCSB5ApWtfHvRRpLakCC2ZXAymg5i1JC4inpCU_TOgKlQ, accesat: 05.12.2023.

Chițan, Simona, interviu cu Adriana Babeți, „Scriitoare Adriana Babeți: «Amazoanele se dădeau în vânt după amor»” în Revista *Cultura*, 7 martie 2014, disponibil online: https://adevarul.ro/cultura/carti/scriitoarea-adriana-babetiamazoanele-dadeau-in-vant-dupa-amor-1_5319b0cc0d133766a8b02494/index.html, accesat: 05.12.2023.

Pîntea, Florin, *SF și fantasy românesc. Sebastian A. Corn*, articol de pe blogul personal: https://sites.google.com/site/florinpitea/indexr-html/sf-si-fantasy-romanesc/sebastian-a-corn, accesat: 05.12.2023.